

DATUM
2006-06-15

DIARIENR
06-2844
AKTBIL.
23

HANDLÄGGARE, AVDELNING/ENHET, TELEFON, E-POST

Peter Sigurdson
Rättsavdelningen
Enheten för tvistlösning
08-678 57 85
peter.sigurdson@pts.se

Sökande

B2 Bredband AB, 556575-7738
Box 4247
102 65 STOCKHOLM

Ombud

Advokaterna Stefan De Geer och Göran Johansson
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå KB
Box 5747
114 87 STOCKHOLM

Motpart

TeliaSonera Network Sales AB, 556458-0040
Stab Juridik, Regulatoriska frågor
123 86 FARSTA

Saken

Twistlösning enligt 7 kap. 10 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation; gällande bl.a. frågor om tillhandahållande av tjänster på den s.k. LLUB-marknaden.

Post- och telestyrelsens avgörande

Post- och telestyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 10 § lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation följande.

1. Post- och telestyrelsen avslår B2 Bredband ABs yrkande om att myndigheten skall fastställa att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Post- och telestyrelsens skyldighetsbeslut (dnr. 04-6948/23, b) innefattar skyldighet för TeliaSonera Network Sales AB att i förhållande till B2 Bredband AB utan annan ersättning än den LRIC-modellen och Post- och telestyrelsens

prismetod berättigar TeliaSonera Network Sales AB till att vidta följande åtgärder.

- a) Ombyggnad av befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering,
 - b) Installation av ny utrustning i befintliga telestationer för att skapa kapacitet för begärt tillträde och samlokalisering,
 - c) Omflyttning av befintlig utrustning i befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering, och
 - d) Nedmontering och borttagande av inaktiverad utrustning i befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering.
2. De åtgärder som avses i punkten 1 a-d ovan är typiskt sett sådana att de omfattas av Post- och telestyrelsens skyldighetsbeslut (dnr. 04-6948/23, b). TeliaSonera Network Sales AB är endast berättigat till särskild ersättning för sådana anpassningsåtgärder såvitt avser relevanta kostnader enligt principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden.
 3. För det fall TeliaSonera Network Sales AB anser att bolaget inte kan vidta de åtgärder som avses i punkten 1 a-d åligger det TeliaSonera Network Sales AB att visa B2 Bredband AB att samtliga rimliga möjligheter att tillgodose en begäran, i det enskilda fallet, är uttömda.
 4. TeliaSonera Network Sales ABs rätt till särskild ersättning enligt punkten 2 förutsätter att TeliaSonera Network Sales AB i varje enskilt fall till B2 Bredband AB redovisar allt relevant underlag, i form av utredningar över nödvändiga stationsanpassningar, kostnadsberäkningar och fakturor (exempelvis fakturor från underleverantörer, entreprenörer) på en så detaljerad nivå att det klart går att bedöma om kostnaderna är skäligen och avser nödvändiga anpassningar.
 5. Post- och telestyrelsen avslår B2 Bredband ABs yrkande om att TeliaSonera Network Sales AB skall samråda med B2 Bredband AB i samband med att TeliaSonera Network Sales AB fattar beslut om nyetablering eller utbyggnad av telestationer (inklusive Hässelby LX) samt erbjuda övriga operatörer tillträde till sådan ny kapacitet som skapas genom utbyggnad eller nybyggnad i den turordning rimliga förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera Network Sales AB på så sätt att det skulle omfatta tidigare förfrågningar (kösystem).
 6. TeliaSonera Network Sales AB skall samråda med B2 Bredband AB i samband med att utredning av viss omfattning erbjuds för att frigöra kapacitet i befintliga telestationer (inklusive Hässelby LX).
 7. Post- och telestyrelsen avslår B2 Bredband ABs yrkande om att TeliaSonera Network Sales AB skall erbjuda B2 Bredband AB och övriga operatörer tillträde till frigjord kapacitet i den turordning rimliga förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera Network Sales AB på så sätt att det skulle omfatta tidigare förfrågningar (kösystem).

8. De anpassningsåtgärder som avses i TeliaSonera Networks Sales ABs offert den 23 november 2005 avseende telestationen Hässelby LX omfattas av Post- och telestyrelsens skyldighetsbeslut (dnr. 04-6948/23, b). TeliaSonera Network Sales AB är endast berättigat till särskild ersättning för de aktuella anpassningsåtgärderna såvitt avser relevanta kostnader enligt principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden.
9. Post- och telestyrelsen avslår B2 Bredband ABs yrkande om att TeliaSonera Network Sales AB inte har rätt att ta ut särskild ersättning för den stationsanpassning av telestationen Hässelby LX som TeliaSonera Network Sales AB offererat den 23 november 2005.
10. Den del av totalkostnaden, för stationsanpassningen av telestationen Hässelby LX enligt offert av den 23 november 2005, som B2 Bredband AB skall erlagga till TeliaSonera Network Sales AB uppgår till 79.738 kronor.
11. B2 Bredband AB skall betala ersättning till TeliaSonera Network Sales AB för relevanta administrativa kostnader som kan uppstå i samband med samrådsförfarandet, enligt punkten 6, när utredning av viss omfattning erbjuds för att frigöra kapacitet i befintliga stationer (inklusive Hässelby LX). Ersättningen skall, i förekommande fall och så långt som möjligt, överensstämma med principer som tillämpas enligt LRIC-metoden.

Post- och telestyrelsen erinrar parterna om att beslutet gäller omedelbart enligt 8 kap. 22 § lagen om elektronisk kommunikation.

Bakgrund

Alltsedan TeliaSonera Network Sales AB (TeliaSonera) blev skyldigt att tillhandahålla kopparaccesser och samlokalisering genom den s.k. LLUB-förordningen¹ har B2 Bredband AB (B2B), enligt uppgift, upplevt svårigheter att få tillträdet att fungera på ett sätt som inte snedvrider konkurrensen eller på annat sätt diskriminerar andra operatörer.

Post- och telestyrelsen (PTS) har med stöd av 8 kap. 6 § lag (2003:389) om elektronisk kommunikation (EkomL) i beslut den 24 november 2004 funnit att TeliaSonera har betydande inflytande på den svenska marknaden för tillträde i grossistledet (inklusive delat tillträde) till konventionella abonnentledningar av metall och delaccessnät uppbyggda av metallkablar, i syfte att tillhandahålla bredbands- och taltjänster (LLUB).² Inom ramen för detta arbete har myndigheten den 24 november 2004 beslutat om åläggande av särskilda skyldigheter för TeliaSonera på samma marknad (Skyldighetsbeslutet).³ B2B

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr. 2887/2000 av den 18 december 2000 om tillträde till accessnät.

² PTS dnr. 04-6948/23, a

³ PTS dnr. 04-6948/23, b

upplever att angivna svårigheter kvarstår även efter det att Skyldighetsbeslutet meddelats och tillsynsåtgärder vidtagits av PTS.

Mot ovanstående bakgrund och de svårigheter som B2B upplever finns på den aktuella marknaden har bolaget den 16 februari 2006 vänt sig till PTS med förevarande begäran om tvistlösning avseende bl.a. generella och specifika yrkanden rörande stationsanpassningsåtgärder, samråd och kösystem för ny och befintlig kapacitet.

Yrkanden och inställning

B2Bs generella yrkanden

B2B yrkar att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera att i förhållande till B2B utan annan ersättning än den LRIC-modellen och PTS prismetod berättigar TeliaSonera till att vidta följande åtgärder.

- a) Ombyggnad av befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering,
- b) Installation av ny utrustning i befintliga telestationer för att skapa kapacitet för begärt tillträde och samlokalisering,
- c) Omflyttning av befintlig utrustning i befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering, och
- d) Nedmontering och borttagande av inaktiverad utrustning i befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering.

Punkterna a-d (fortsättningsvis gemensamt benämnda Stationsanpassningar) ovan skall gälla under förutsättning att TeliaSonera inte kan visa att objektivt godtagbara skäl gör det tekniskt, ekonomiskt eller säkerhetsmässigt omöjligt att genomföra åtgärderna.

För det fall PTS – i strid med B2Bs förstahandsinställning – skulle finna att en eller fler av de åtgärder som avses i punkterna a-d helt eller delvis visserligen omfattas av Skyldighetsbeslutet, men att TeliaSonera är berättigat till särskild ersättning i viss utsträckning, yrkar B2B att PTS fastställer

att TeliaSonera är berättigat till ersättning endast för relevanta kostnader enligt principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden, och

att TeliaSoneras rätt till sådan ersättning förutsätter att TeliaSonera i varje enskilt fall till B2B redovisar allt relevant underlag, i form av utredningar över nödvändiga stationsanpassningar, kostnadsberäkningar och fakturor (exempelvis fakturor från underleverantörer, entreprenörer etc.) på en så detaljerad nivå att det klart går att bedöma om kostnaderna är skäligen och avser nödvändiga anpassningar.

B2B yrkar vidare att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera

att samråda med övriga operatörer i samband med att TeliaSonera fattar beslut om nybyggnad eller utbyggnad av telestationer samt erbjuda övriga operatörer tillträde till sådan ny kapacitet som skapas genom utbyggnad eller nybyggnad i den turordning förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera och

att samråda med övriga operatörer i samband med att kapacitet frigörs i befintliga telestationer samt erbjuda övriga operatörer tillträde till sådan kapacitet i den turordning förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera.

B2Bs specifika yrkanden

B2B yrkar att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera att genomföra den Stationsanpassning av telestationen Hässelby LX som TeliaSonera offererat den 23 november 2005 och att TeliaSonera inte har rätt att ta ut särskild ersättning för Stationsanpassningen.

För det fall PTS – i strid med B2Bs förstahandsinställning – skulle finna att en eller fler av de anpassningsåtgärder som avses i TeliaSoneras offert den 23 november 2005 avseende telestationen Hässelby LX visserligen omfattas av Skyldighetsbeslutet, men att TeliaSonera är berättigat till särskild ersättning i viss utsträckning, yrkar B2B att PTS fastställer

att TeliaSonera för de aktuella anpassningsåtgärderna är berättigat till ersättning endast för relevanta kostnader enligt principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden, och

att TeliaSoneras rätt till sådan ersättning avseende Hässelby LX förutsätter att TeliaSonera i varje enskilt fall till B2B redovisar allt relevant underlag, i form av utredningar över nödvändiga stationsanpassningar, kostnadsberäkningar och fakturor (exempelvis fakturor från underleverantörer, entreprenörer etc.) på en så detaljerad nivå att det klart går att bedöma om kostnaderna är skäliga och avser nödvändiga anpassningar.

B2B yrkar vidare

att PTS utreder huruvida de offererade kostnaderna avseende Hässelby LX överensstämmer med PTS krav

samt att om PTS utredning så föranleder fastställer det pris TeliaSonera har rätt till för anpassningen av Hässelby LX, givet att det är lägre än det av TeliaSonera offererade priset.

B2B yrkar vidare att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera

att samråda med övriga operatörer i samband med att TeliaSonera fattar beslut om nybyggnad eller utbyggnad av telestationen Hässelby LX samt erbjuda övriga operatörer tillträde till sådan ny kapacitet som skapas genom nybyggnation av en helt ny telestation för samma eller delvis samma upptagningsområde eller

utbyggnad av telestationen Hässelby LX i den turordning förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera

att samråda med övriga operatörer i samband med att kapacitet frigörs i telestationen Hässelby TX samt erbjuda övriga operatörer tillträde till sådan kapacitet i den turordning förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera.

B2B yrkar slutligen att PTS förordnar att PTS beslut skall gälla omedelbart.

TeliaSoneras inställning och yrkanden

TeliaSonera bestrider bifall till B2Bs yrkanden.

I den mån PTS skulle, helt eller delvis, bifalla alla eller något av de generella eller specifika yrkandena om samråd- och kösystem för ny och befintlig kapacitet yrkar TeliaSonera för egen del att PTS skall fastställa att B2B är skyldigt att betala ersättning till TeliaSonera för de åtgärder som TeliaSonera åläggs att vidta.

B2Bs inställning

B2B har bestritt TeliaSoneras yrkanden.

Parternas utveckling av talan

B2B

B2B har anfört bl.a. följande.

B2B gör gällande att TeliaSonera inte implementerar PTS Skyldighetsbeslut. Detta kommer till uttryck bl.a. genom att TeliaSonera hävdar att bolaget inte är skyldigt att göra anpassningsarbeten på sina telestationer för att kunna tillgodose en rimlig begäran om tillträde och/eller samlokalisering samt kräver särskilt betalt för att göra sådana anpassningsarbeten.

De åtgärder som B2B anser omfattas av Skyldighetsbeslutet utgör anpassningar av befintliga telestationer och innefattar ombyggnad av befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering och även installation av ny utrustning i befintliga telestationer för att skapa kapacitet för begärt tillträde och samlokalisering samt omflyttning respektive borttagande av utrustning i befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering (fortsättningsvis gemensamt benämnda Stationsanpassningar). För dessa åtgärdstyper gör B2B gällande att TeliaSonera inte har rätt att begära särskild ersättning utöver den ersättning som framgår av den av PST framtagna och uppdaterade hybridmodellen för beräkning av kostnadsorienterade priser och den därtill hörande prismetoden. Skyldighetsbeslutet innebär att TeliaSonera ersätts för Stationsanpassningar genom betalning av de tjänster som prissätts och kostnadsberäknas enligt den av PTS fastslagna LRIC-metoden för beräkning av kostnadsorienterad prissättning och den av PTS framtagna prismetoden. TeliaSonera har således inte rätt att ta särskilt betalt för Stationsanpassningar

utöver vad som ingår i den av PTS framtagna och uppdaterade hybridmodellen samt prismetoden.

Vidare gör B2B gällande att Skyldighetsbeslutet medför att TeliaSonera är skyldigt att tillämpa ett samråd- och kösystem dels i samband med att TeliaSonera fattar beslut om att bygga helt nya telestationer eller att bygga ut befintliga telestationer, dels i samband med att kapacitet frigörs i befintliga telestationer. Vidare är TeliaSonera skyldigt att, i de fall kapacitet frigörs i befintliga telestationer, erbjuda den lediga kapaciteten till operatörer i den turordning som TeliaSonera erhållit förfrågningar om tillträde i det aktuella området från olika operatörer.

Av Skyldighetsbeslutet följer att TeliaSonera måste ge övriga operatörer tillträde. B2B anser att ”ge tillträde” innefattar åtgärder i form av angivna Stationsanpassningar. Vidare följer att TeliaSonera endast är skyldigt att ge andra operatörer tillträde och samlokalisering på ”rimlig begäran”. Om en begäran om tillträde kan tillgodoses efter genomförande av Stationsanpassningar måste en sådan begäran anses utgöra en ”rimlig” begäran om inte TeliaSonera kan visa objektivet godtagbara skäl varför det skulle vara omöjligt att tillgodose begäran.

B2B anser att angivna Stationsanpassningar ingår i skyldigheten för TeliaSonera att ge tillträde på rimlig begäran. PTS har, med stöd i den föregående LLUB-förordningen, angett hur omfattande åtgärder TeliaSonera måste acceptera att vidta för att uppfylla tillträdesskyldigheten. PTS har angett att ”/.../skyldigheten att ge tillträde till konventionella abonnentledningar och tillhörande installationer inte innebär att TeliaSonera måste installera fullständigt ny lokal nätverksinfrastruktur för att tillgodose en begäran om tillträde.”⁴ Alla åtgärder som är mindre omfattande eller ingripande däribland de begärda Stationsanpassningarna omfattas därmed av skyldigheten. Även det faktum att tillträdesdirektivet förutsätter att tillträdesskyldigheten innebär att SMP-operatören måste göra nyinvesteringar för att tillgodose en begäran om tillträde⁵ liksom den parallellt gällande icke-diskrimineringskyldigheten talar för att Stationsanpassningar omfattas av tillträdesskyldigheten.

B2B anser att det följer av icke-diskrimineringskyldigheten men också av skyldigheten att tillhandahålla tillträde till informationssystem eller liknade funktioner i Skyldighetsbeslutet att TeliaSonera är skyldigt att tillämpa ett samråds- och kösystem i de fall TeliaSonera beslutar att bygga en helt ny telestation eller bygga ut en befintlig telestation eller i befintliga telestationer där kapacitet frigörs. Den ordning som TeliaSonera tillämpar för tillfället som innebär att TeliaSonera inte informerar om planerad utbyggnad och dessutom reserverar ny kapacitet för sig självt samt tillhandahåller frigjord kapacitet till den som först anmäler intresse efter det att kapaciteten blivit ledig är oförenlig med icke-diskrimineringskyldigheten.

TeliaSonera kan i ny- eller utbyggnadsfallen liksom i fall då kapacitet frigörs använda tidigare inlämnade förfrågningar från övriga operatörer som en

⁴ Skyldighetsbeslutet sid. 12 femte stycket. Se även beaktandesats 9 i LLUB-förordningen.

⁵ Se art. 12.2 c) Tillträdesdirektivet. Se även 4 kap. 10 § 2p EkomL.

indikation på att det finns anledning att bygga ut, bygga nytt eller att ta tillvara på den ledigförklarade kapaciteten.

Enda sättet att förekomma den diskriminering som beskrivits är att anse att skyldigheten innebär att TeliaSonera måste samråda och informera om varje kapacitetsökning till samtliga operatörer som inkommit med förfrågningar och bland dessa erbjuda kapacitet i den turordning som deras förfrågningar inkommit och att erbjuda kapacitet till de övriga operatörerna.

B2B gör gällande att den av PTS fastställda LRIC-metoden fullt ut kompenserar TeliaSonera för de åtgärder som avses med Stationsanpassningar. TeliaSonera har dock vid flera tillfällen krävt särskilt betalt för sådana. Syftet med prissättningen enligt LRIC är att säkra en prisnivå som är väl avvägd. Om en mängd kostnadsposter faller utanför modellen och TeliaSonera får ta särskilt betalt för dessa förfelas syftet med regleringen på flera sätt; dels minskar förutsebarheten vilket leder till minskad efterfrågan på tjänsten, dels överkompenseras TeliaSonera på bekostnad av övriga operatörer. Det är därmed av stor vikt att klarhet uppnås i frågan om vilka kostnader som ingår i hybridmodellen.

Det framgår av Skyldighetsbeslutets ordalydelse att den ersättning som utgår enligt prismetoden och hybridmodellen ger TeliaSonera full kompensation för de åtgärder och kostnader som omfattas av tillträdes- och samlokaliseringsskyldigheterna. I punkt 2.1 i bilaga 1 till Skyldighetsbeslutet anges att "TeliaSonera skall tillämpa kostnadsorienterad prissättning för tillträde enligt punkt 1.1, 1.2 och 1.3". I punkt 2.2 anges att "TeliaSonera skall tillämpa LRIC-metoden vilken beskrivs i Post- och telestyrelsens föreskrifter (PTSFS 2004:5) om LRIC-metoden för beräkning av kostnadsorienterad prissättning (föreskrifterna) och Post- och telestyrelsens handbok Beräkningsmodeller enligt LRIC-metoden avseende samtrafik i det fasta telefonnätet och tillträde till accessnätet". Slutligen anges i punkt 2.3 att "prissättning enligt punkt 1.1 och 1.2 skall ske med utgångspunkt i hybridmodellen och den av Post- och telestyrelsen framtagna prismetoden". Det finns mot denna bakgrund inget utrymme för påståendet att TeliaSonera skulle ha rätt till särskild ersättning – utöver den som hybridmodellen och prismetoden berättigar till – för tillträde till kopparledningar och sådan samlokalisering som omfattas av punkt 1.1 och 1.2 i bilaga 1 till Skyldighetsbeslutet.

Kostnaderna i LRIC-priserna ligger till grund för de engångsavgifter TeliaSonera tar ut i samband med installation och de löpande kvartalsavgifter TeliaSonera tar ut för samlokaliseringen. TeliaSonera begär dock, i de fall de aktuella åtgärderna över huvud taget offereras, särskilt betalt för Stationsanpassningar. Härigenom begär TeliaSonera dubbel betalning för samma åtgärd. B2B begär att PTS klagor att TeliaSonera inte har rätt till särskild ersättning för de aktuella åtgärderna.

B2B anser att TeliaSonera har bevisbördan för att det föreligger godtagbara skäl för att neka tillträde. Det åligger således TeliaSonera att visa att samtliga rimliga möjligheter att tillgodose en begäran är uttömda.⁶

⁶ Se Skyldighetsbeslutet sid. 13 första stycket.

Hässelby TX är ett exempel på en telestation där B2B upplevt TeliaSoneras obstruktiva agerande. Sammanfattningsvis har det tagit över 25 månader att erhålla en offert på samlokalisering i Hässelby och totalt 30 månader till planerad leveransdag. Denna handläggningstid strider mot Skyldighetsbeslutet där det talas om att tillträde skall tillgodoses utan dröjsmål.

De åtgärder som specificeras i den offert som TeliaSonera till slut tillhandahållit utgör Stationsanpassningar och omfattas enligt B2B av Skyldighetsbeslutet. TeliaSonera saknar därmed rätt att ta ut särskilt betalt för anpassningen och har endast rätt att ta ut de engångsavgifter och de löpande avgifter som LRIC-priserna berättigar bolaget till.

B2B anser att det är helt avgörande för konkurrenssituationen mellan operatörerna och för medborgarnas tillgång till alternativa bredbandstjänster att Skyldighetsbeslutets närmare innebörd klargörs.

TeliaSonera

TeliaSonera har anfört bl.a. följande.

Det finns inledningsvis skäl att understryka att ramen för de skyldigheter som åvilar TeliaSonera är vad som kan intolkas i PTS Skyldighetsbeslut. Skyldigheterna skall vara förenliga bl.a. med bestämmelserna i Ekom 1 och 4 kap. och de bakomliggande bestämmelserna i bl.a. ramdirektivet (2002/21/EG) och tillträdesdirektivet (2002/19/EG). Följaktligen skall varje (påstådd) skyldighet för att omfattas av tillträdesskyldigheten, vara i enlighet med bl.a. 4 kap. 8 och 10 §§ EkomL, vara proportionell enligt 1 kap. 2 § EkomL och förenlig med de övergripande målen med regleringen i bl.a. 1 kap. 1 § EkomL och artikel 8 i ramdirektivet. Dessutom skall varje individuell begäran och dessutom i det enskilda fallet uppfylla dessa krav. Av bl.a. Skyldighetsbeslutet framgår vidare att för de åtgärder som TeliaSonera är skyldigt att vidta har TeliaSonera rätt till ersättning.

TeliaSoneras skyldighet är följaktligen inte obegränsad och frågan om vad som är en ”rimlig begäran” beror bl.a. på hur en individuell begäran utformats. Även en framställan om vissa anpassningar av stationer kan följaktligen vara att betrakta som en rimlig begäran men det kan endast avgöras utifrån den enskilda begäran och omständigheterna i det enskilda fallet.

B2B gör gällande att TeliaSonera är skyldigt enligt Skyldighetsbeslutet att vidta vissa anpassningsåtgärder på sina telestationer utan annan ersättning än den ersättning som TeliaSonera får genom det pris som följer PTS LRIC-modell och prismetod.

TeliaSonera erbjuder idag sådana utredningar och genomför mot offert sådana typer av anpassningar som efterfrågas av B2B i det här fallet.

Syftet med tillträdesskyldigheten har varit och är, om det är fråga om en rimlig begäran, att ge tillträde till de *befintliga* accessnät (av metall) och tillhörande faciliteter som SMP-operatören förfogar över. Tillträdesskyldigheten innebär således inte en skyldighet att *etablera* accessnät eller tillhörande faciliteter som en

annan operatör må begära. I LLUB-förordningen klargjordes att skyldigheten att ge tillträde inte innebär att anmälda operatörer måste installera fullständigt ny lokal infrastruktur för att tillgodose berättigades önskemål. B2B använder detta sistnämnda uttalande i sin argumentation om var gränsen för skyldigheten går. Vad B2B anför är emellertid felaktigt och B2Bs tolkning bygger på att uttalandet inte ses i sitt sammanhang. Uttalandet avsåg att tydliggöra att tillträdesskyldigheten endast rör tillträde till befintlig infrastruktur. Att tillträdesregleringen enligt EkomL och de bakomliggande direktiven endast rör frågan om tillträde till befintlig infrastruktur följer också av artikel 12 i tillträdesdirektivet och p. 20 i ingressen till tillträdesdirektivet. Vid den proportionalitetsbedömning som PTS skall göra, skall enligt artikel 12.2b) myndigheten särskilt beakta "möjligheten att erbjuda det föreslagna tillträdet med tanke på den tillgängliga kapaciteten. Dessa direktivtexter talar således om överväganden om tillträde till befintlig infrastruktur och inte tillträde till infrastruktur som andra operatörer önskar skall etableras.

B2B tycks vidare finna stöd i artikel 12.2.c), som i den svenska språkversionen anger att regleringsmyndigheten särskilt skall beakta "nyinvesteringen" för ägaren till faciliteten, för att TeliaSonera skulle vara skyldigt att göra investeringar åt B2B och genomföra Stationsanpassningar. Vid jämförelse med andra språkversioner framgår att den svenska versionen blivit felaktigt översatt. Lydelsen skall istället vara "den ursprungliga investeringen" se t.ex. den engelska versionen som lyder "the initial investment". Den bestämmelse i direktiven som B2B hänvisar till berör även den befintlig infrastruktur.

B2B hänvisar också till att icke-diskrimineringskyldigheten talar för att de Stationsanpassningar som B2B anger i yrkandet skall omfattas av tillträdesskyldigheten. Den icke-diskrimineringskyldighet som PTS ålagt TeliaSonera enligt 4 kap. 6 § medför att TeliaSonera inte har någon oinskränkt skyldighet att tillämpa samma villkor internt och externt. Inte heller innebär skyldigheten någon generell skyldighet att erbjuda andra operatörer samma villkor, tjänster, förmåner eller annat som bolaget självt tillämpar. Icke-diskrimineringskyldigheten gäller endast i den mån en viss begärd åtgärd sig utgör en rimlig begäran och således omfattas av tillträdesskyldigheten.

B2B anför vidare att de angivna typerna av Stationsanpassningar som B2B yrkar skall fastställas har kostnadsberäknats i LRIC-modellen. Detta är direkt felaktigt. PTS projekt och kalkylarbete för framtagande av en ny kostnadsberäkningsmodell enligt LRIC-metoden, vad gäller TeliaSonera tillhandahållande av samlokalisering, har gått ut på att beräkna vilka effektiva kostnader TeliaSonera har för att inneha och driva sina *befintliga* telestationer och den utrustning som finns i stationerna respektive att tillhandahålla vissa andra tjänster till operatörer som köper LLUB-tjänsterna.

Kostnaderna för sådana typer av Stationsanpassningar som B2B avser i sin ansökan är inte inräknade i PTS LRIC-modell och omfattas således inte heller av de installationskostnader eller löpande kostnader som PTS LRIC-modell räknat fram för TeliaSonera tillhandahållande av samlokalisering. Det kan för övrigt tilläggas att kostnaderna för sådana Stationsanpassningar som B2B anger inte heller har varit föremål för diskussion eller konsultation inom ramen för PTS kalkylprojekt. De kostnader som uppkommer för begärda anpassningar av

stationer måste därmed betalas av den eller de operatörer som begär tillträdet och som orsakar kostnaderna för anpassningen.

För Stationsanpassningar som TeliaSonera utför efter begäran, oavsett deras omfattning och oavsett om de kan anses som en rimlig begäran har TeliaSonera rätt till särskild ersättning utöver de avgifter som beräknats enligt LRIC-modellen. För anpassningar som är att betrakta som en rimlig begäran och som omfattas av Skyldighetsbeslutet följer det direkt av Skyldighetsbeslutet att TeliaSonera har rätt till kostnadsorienterad ersättning för anpassningsåtgärderna. För anpassningar som inte skulle vara att betrakta som en rimlig begäran och som därmed faller utanför Skyldighetsbeslutet gäller kommersiella förutsättningar.

Det framgår inte klart av B2Bs argumentation varför TeliaSonera skulle vara skyldigt att tillämpa ett samråds- och kösystem eller varför först till kvarn principen skulle vara oförenlig med Skyldighetsbeslutet. Det finns fler olika sätt att sköta hanteringen av förfrågningar om samlokalisering. TeliaSonera tillämpar en enkel åtgärd där den som frågar först tilldelas den kapacitet som finns tillgänglig vid tillfället. Principen har tillämpats under många år och har inte befunnits oförenlig med vare sig LLUB-förordningen eller Skyldighetsbeslutet.

Det kan slutligen vara riktigt att TeliaSonera har bevisbördan för de omständigheter som åberopas som grund för att en rimlig begäran om tillträde kan nekas. Däremot ankommer det på B2B och PTS att visa att dessa omständigheter inte utgör objektivt godtagbara skäl. Dessutom skall B2B och PTS visa att det begärda tillträdet är rimligt samt att de åtgärder som omfattas av B2Bs yrkanden i målet följer av regelverket. Det gäller även frågan om kostnader för de begärda åtgärderna redan beaktats i hybridmodellen. På TeliaSonera ankommer det att visa vilka kostnader som bolaget haft för utförda åtgärder.

B2B

B2B har därefter återkommit och anfört bl.a. följande.

B2Bs yrkanden skall uppfattas så att PTS måste ta ställning till om anpassningsåtgärderna omfattas av TeliaSonera skyldigheter alldeles oavsett vad PTS kommer fram till i frågan om TeliaSonera saknar rätt till särskild ersättning för åtgärderna. Om PTS kommer fram till att en eller flera av de yrkade åtgärderna omfattas av skyldigheterna har PTS därefter att ta ställning till frågan om ersättning för dessa åtgärder. Det är därvid nödvändigt för PTS att tydliggöra huruvida åtgärderna skall anses ersätta genom de betalningar som utgår enligt LRIC-metoden eller om TeliaSonera skall ha särskilt betalt för åtgärderna. I det senare fallet är det nödvändigt att PTS klargör om en eventuell särskild ersättning skall vara kostnadsorienterad enligt LRIC eller får beräknas på annan grund t.ex. marknadsmässighet. Av principen major includit minus följer att PTS prövning inte är begränsad till att avse ett fullständigt bifall respektive ett fullständigt ogillande av B2Bs yrkanden. PTS inte bara får utan skall, i förekommande fall, fastställa det mindre långtgående innehåll som PTS anser är korrekt.

B2B bestrider att artikel 12.2c) i tillträdesdirektivet blivit översatt fel i den svenska språkversionen av direktivet. Därmed skulle även 4 kap. 10 § EkomL har blivit fel. Vad den aktuella bestämmelsen i tillträdesdirektivet måste uppfattas ge uttryck för

är att tillträdesskyldigheten kan ådra nätverksägaren investeringskostnader vilket regleringsmyndigheten skall beakta innan de ålägger nätverksägaren tillträdesskyldigheter. Det ligger betydligt närmare till hands att de investeringar som åsyftas är de investeringar som föranleds av tillträdesskyldigheten och inte den ursprungliga investeringen i nätet. Detta låter sig utläsas i den svenska som i de språkversioner av tillträdesdirektivet som TeliaSonera åberopar (se t.ex. den danska versionen som talar om investeringen som nätverksägaren ”skal foretage” vilket inte kan hävdas syfta på den ursprungligen gjorda investeringen).

B2B har inga invändningar mot TeliaSoneras uppfattning att icke-diskrimineringskyldigheten endast är tillämplig i de fall som omfattas av tillträdesskyldigheten.

TeliaSonera hävdar att B2Bs påstående att det angivna typerna av Stationsanpassningar kostnadsberäknas i LRIC-modellen är felaktigt men kommenterar samtidigt inte med ett enda ord B2Bs påstående om att det framgår av Skyldighetsbeslutets ordalydelse att den ersättning som utgår enligt prismetoden och hybridmodellen ger TeliaSonera full kompensation för de åtgärder som omfattas av tillträdes- och samlokaliseringsskyldigheterna. I den mån TeliaSonera anser att Skyldighetsbeslutets ordalydelse är alltför ofördelaktig och underkompenserar TeliaSonera är det för sent att beklaga sig efter det att Skyldighetsbeslutet vunnit laga kraft.

TeliaSonera hävdar bestämt att de anpassningsåtgärder som omfattas av B2Bs yrkanden inte kostnadsberäknas i LRIC-modellen. Det är ointressant vilka åtgärder som kostnadsberäknas och vilka som inte gör det utan det som är av intresse är att såsom skyldigheterna är konstruerade har TeliaSonera endast rätt till de ersättningar som LRIC-modellen resulterar i. Vidare saknar TeliaSonera stöd för sin uppfattning i den underliggande LRIC-dokumentationen. Sålunda anges det inte i dokumentationen att de anpassningsåtgärder som omfattas av B2Bs yrkanden inte kostnadsberäknas eller på annat sätt beaktas i modellen. Däremot finns skrivningar som klart tyder på motsatsen. Det anges t.ex. i avsnitt 5.5 i Hybrid Model Documentation v 3.1:

”The costs shared between the co-location operators are co-location specific site costs. These costs are the additional costs needed to *prepare a space* at the SMP operator site for co-location.” (kurs. här)

I samma dokument avsnitt 5.6 anges vidare:

“Costs that are common to co-location services and services in the core and access networks are:

/.../

- *site preparation and maintenance.*” (kurs. här)

Kostnader för att förbereda samlokalisering beaktas således i modellen och de anpassningsåtgärder som omfattas av B2Bs yrkanden faller alla inom denna kategori.

TeliaSonera

TeliaSonera har därefter återkommit och anfört bl.a. följande.

Det är inte tvistigt att TeliaSonera har en skyldighet att genomföra vissa anpassningsåtgärder. Sådana åtgärder har TeliaSonera utfört sedan TeliaSonera började erbjuda LLUB-tjänster år 2000. Sedan den 1 maj 2005 har TeliaSonera börjat att, inom ramen för sitt referenserbjudande avseende samlokalisering, tillämpa en tvåstegsmodell för det fall samlokalisering inte kunde erbjudas omgående med relativt enkla anpassningsåtgärder. Denna modell innefattar ett erbjudande om att utreda behovet av anpassningar för att tillmötesgå en begäran om samlokalisering samt att vid ett utökat antal stationer utföra stationsanpassningar mot en kostnadsorienterad ersättning. Utöver detta erbjuder sig TeliaSonera sedan den 1 mars 2006 att på begäran utreda alla typer av stationsanpassningar, utökningar etc. oaktat att vissa sådana åtgärder inte ingår i TeliaSoneras skyldigheter. I branschen pågår ett arbete för att ta fram formerna för sådana utredningar och anpassningar däribland en modell för att finansiera kostnaderna för sådana anpassningsarbeten.

B2B förefaller vidare ha missuppfattat relationen mellan myndighetens LRIC-modell (och prismetod) och TeliaSoneras rätt till kostnadsorienterad ersättning för åtgärder enligt 4 kap. 11 och 12 §§ EkomL. B2B anger att det framgår av Skyldighetsbeslutets ordalydelse att ”den ersättning som utgår enligt prismetoden och hybridmodellen ger TeliaSonera full kompensation för de åtgärder som omfattas av tillträdes- och samlokaliseringsskyldigheterna”.

Det är svårt att förstå grunden för B2Bs tolkning av skyldighetsbeslutet i denna del. Antingen menar B2B att TeliaSonera skulle vara skyldigt att tillhandahålla tjänster till B2B utan kompensation för de kostnader som tillhandahållandet av tjänsterna innebär för TeliaSonera eller så bygger B2Bs resonemang på föreställningen att PTS LRIC-modell har beräknat kostnaderna för alla upptänkliga åtgärder som kan bli aktuella för TeliaSonera att utföra inom ramen för skyldighetsbeslutet. Oavsett vad så har B2B fel.

Som TeliaSonera framfört tidigare (och som B2B instämt i) är TeliaSoneras skyldigheter enligt skyldighetsbeslutet inte mer långtgående än de bestämmelser som skyldighetsbeslutet vilar på. Exempelvis har TeliaSonera alltid rätt enligt 4 kap. 11, 12 §§ EkomL till kostnadsorienterade priser för de åtgärder som TeliaSonera vidtar. En annan tolkning skulle innebära att TeliaSonera genom myndighetsåtgärder tvingades att tillhandahålla olika tjänster utan kompensation, vilket vore i strid mot egendomsskyddet i bl.a. regeringsformen.

Genom PTS kalkylarbete och framtagande av en hybridmodell har myndigheten beräknat kostnaderna för vissa av de åtgärder som TeliaSonera vidtar inom ramen för tillhandahållandet av LLUB-tjänster. Vilka åtgärder rörande samlokalisering som skulle kostnadsberäknas i PTS kalkylprojekt framgår av tabell A.4.3. i Appendix 4 i PTS dokument Model Reference Paper, som är det dokument som beskriver de grundläggande förutsättningarna för PTS LRIC-kalkyl. TeliaSonera tillhandahåller emellertid fler tjänster inom ramen för sitt referenserbjudande än de som kostnadsberäknats i det kalkylprojektet.

Av självklara skäl är vare sig TeliaSonera skyldigheter eller TeliaSoneras rätt att få kostnadsorienterad ersättning för genomförda åtgärder begränsade till enbart de tjänster som varit föremål för kostnadsberäkningar i PTS kalkylprojekt. Det framgår dessutom av skyldighetsbeslutet (sid. 17) att beräkning av kostnader för sådant som inte omfattas av beräkningarna i hybridmodellen, skall ske i enlighet med de principer som motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden. B2Bs påstående att den ersättning som utgår enligt prismetoden och hybridmodellen skulle ge TeliaSonera full kompensation för de åtgärder som omfattas av tillträdes- och samlokaliseringsskyldigheterna är följaktligen felaktigt.

Hybridmodellen har givetvis beräknat vilka kostnader TeliaSonera haft för att etablera sina stationer. Således ingår i modellen inte endast kostnader för själva fastigheten, el- och kylanläggningar etc. utan också arbetet med att bygga stationen (site preparation). Det framgår av de grundläggande kriterierna för kalkylarbetet, CG 14, vilken återfinns i dokumentet Model Reference Paper. Där framgår att samlokaliseringstjänster skulle inkludera ett antal kostnader, bl.a. kostnader för "Site preparation and fit-out of buildings (one-off and/or annual costs)". Det är bl.a. sådana gemensamma kostnader i samlokaliseringsmodellen (Common Costs in the co-location model) som det talas om i avsnitt 5.6. i PTS Hybrid Model Documentation. De kostnader avseende "site preparation" som B2B citerar avser följaktligen inte sådana stationsanpassningar som B2Bs ansökan avser.

Den typ av kostnad som de anpassningsåtgärder som detta ärende avser är för övrigt av typen direkta kostnader. De direkta kostnader som inkluderats i beräkningarna behandlas i avsnitt 5.4. i nämnda modelldokumentation (Direct costs in the co-location model). Sådana kostnader har beräknats för att installera ETSI-skåp (5.4.1.) stationskabel (5.4.2.) och för elförbrukning (5.4.3.). Däremot har det inte gjorts några beräkningar av de direkta kostnaderna för att göra sådana anpassningar som B2Bs tvistlösningsansökan avser.

Skäl

Tillämpliga bestämmelser

Genom lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (EkomL), som trädde ikraft den 25 juli 2003, upphävdes telelagen (1993:597).

I 7 kap. 10 § EkomL anges följande.

Uppkommer det en tvist mellan dem som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster eller tillhörande tjänster i fråga om skyldigheter som följer av denna lag eller av föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av lagen, får en part hänskjuta tvisten för avgörande av tillsynsmyndigheten.

Myndigheten skall så snart som möjligt besluta i de frågor som tvisten gäller. Beslutet skall meddelas senast inom fyra månader från det att begäran kom in till myndigheten, om längre tid inte är nödvändig med hänsyn till tvistens omfattning eller andra särskilda omständigheter.

PTS har med stöd av 8 kap. 6 § EkomL i beslut den 24 november 2004 funnit att TeliaSonera har betydande inflytande på den svenska marknaden för tillträde i grossistledet (inklusive delat tillträde) till konventionella abonnentledningar av metall och delaccessnät uppbyggda av metallkablar, i syfte att tillhandahålla

bredbands- och taltjänster (LLUB)^{7,8} Inom ramen för detta arbete har myndigheten den 24 november 2004 beslutat om åläggande av särskilda skyldigheter för TeliaSonera på samma marknad (Skyldighetsbeslutet)⁹. TeliaSonera har, i egenskap av operatör med betydande inflytande, enligt detta beslut bl.a. skyldighet att på rimlig begäran ge andra operatörer tillträde till konventionella abonnentledningar av metall, vilket omfattar fullt och delat tillträde som tillåter att hela respektive del av frekvensspektrumet i den tvinnade parkabeln används. Skyldigheten omfattar även tillträde till tillhörande installationer och de driftstödssystem, informationssystem eller liknande funktioner som krävs för att tillgodose syftet med tillträdet. Sådant tillträde skall tillgodoses utan dröjsmål och utan att ovidkommande villkor ställs upp för tillträdet. TeliaSonera har i Skyldighetsbeslutet även förpliktats att för tillträde till konventionella abonnentledningar och tillhörande installationer tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt kostnadsredovisningsmetoden LRIC, samt icke-diskriminerande villkor.

Skyldighetsbeslutet gäller omedelbart. Beslutet har vunnit laga kraft. Mot denna bakgrund har TeliaSonera att fr.o.m. den 24 november 2004 efterleva de av PTS i Skyldighetsbeslutet meddelade skyldigheterna.

Inledning

Twistlösningsförfarandet i 7 kap. 10 § EkomL gäller endast sådana frågor som härrör ur skyldigheter som följer av lagen eller föreskrifter, tillståndsvillkor eller beslut om förpliktelse som meddelats med stöd av EkomL eller telelagen i den mån den gäller övergångsvis. Förfarandet är av civilprocessuell karaktär med ett starkt offentligrättsligt inslag, vilket innebär att inte endast parternas intressen skall tillgodoses, utan också de allmänna intressen som ligger bakom EG-direktivens och EkomLs bestämmelser. Således är PTS vid handläggningen av twistlösningsärenden inte bundet av parternas yrkande. Vid konflikter mellan privaträttsliga och offentligrättsliga intressen får det privaträttsliga intresset ge vika (se prop. 2002/03:110 sid. 304 och Länsrätten i Stockholms län dom av den 7 april 2005, mål nr. 14553-04, 16093-04 sid. 22 tredje stycket samt jämför även prop. 1996/97:61 sid. 101 och Kammarrättens i Stockholm dom den 26 juni 2003, mål nr. 2319-02 och 2320-02, sid. 25 första stycket).

PTS uppgift är inte att utforma ett fullständigt avtal mellan parterna utan att besluta i frågor som parterna inte kunnat enas om, under förutsättning att dessa frågor omfattas av EkomL.

PTS behörighet

Eftersom EkomLs bestämmelser är av offentligrättslig karaktär går de före rent civilrättsliga överenskommelser. Att B2B ingett begäran om twistlösning rörande

⁷ Local Loop UnBundling

⁸ PTS dnr. 04-6948/23, a

⁹ PTS dnr. 04-6948/23, b

frågor om skyldigheter som följer av beslut om förpliktelser som meddelats med stöd av EkomL innebär att PTS har formell behörighet att pröva tvisten i sak.

Processramen

Legala förutsättningar och parternas inställning

Enligt lydelsen av 7 kap. 10 § EkomL måste det ha uppkommit en tvist för att PTS skall kunna fastställa avtalsvillkor mellan parterna. Utgångspunkten för när en tvist uppkommer är datumet för parts anhängiggörande av begäran om tvistlösning. I förevarande fall inkom B2B med sin begäran om tvistlösning den 16 februari 2006. Enligt den ovan redovisade presumptionen är det således först fr.o.m. detta datum som PTS kan reglera tvisten mellan parterna.

PTS kan genom beslut reglera alla de förpliktelser och förutsättningar för dessa som är möjliga och nödvändiga enligt EkomL. Ytterst innebär detta att PTS kan, om det erfordras, reglera skyldigheterna i detalj. PTS bör dock inte reglera mer än nödvändigt i beslutet.¹⁰

PTS är lagligen oförhindrad att föreskriva villkor som reglerar parternas mellanhavanden och som ägt rum före beslutets meddelandedag. PTS har möjlighet att föreskriva avtalsvillkor i samma omfattning som parterna kunnat komma överens om. De avtalsklausuler som PTS har att ta ställning till, enligt B2Bs yrkanden, är till karaktär och innehåll inte sådana att deras giltighet behöver regleras retroaktivt. De i ärendet aktuella frågorna är istället sådana att de till sitt innehåll är avsedda att reglera nuvarande och framtida förhållanden. De aktuella avtalsvillkoren saknar i det här ärendet direkt verkan för tid som förflutit och det är därmed inte nödvändigt för PTS att reglera avtalsvillkorens retroaktivitet.

PTS kan således konstatera att myndigheten i förevarande beslut skall reglera tidsperioden fr.o.m. den 15 juni 2006 och för tid därefter till dess annat avtalas mellan parterna eller på annat sätt förordnas.

PTS övergår härmed till att pröva B2Bs yrkanden. (B2Bs yrkanden anges i det följande kursivt).

B2Bs generella yrkanden

1. *B2B yrkar att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera att i förhållande till B2B utan annan ersättning än den LRIC-modellen och PTS prismetod berättigar TeliaSonera till att vidta följande åtgärder:*

a) *Ombyggnad av befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering,*

¹⁰ prop. 2002/03:110 sid. 180

- b) *Installation av ny utrustning i befintliga telestationer för att skapa kapacitet för begärt tillträde och samlokalisering,*
- c) *Omflyttning av befintlig utrustning i befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering,*
- d) *Nedmontering och borttagande av inaktiverad utrustning i befintliga telestationer för att frigöra utrymme för begärt tillträde och samlokalisering.*

Punkterna a-d (fortsättningsvis gemensamt benämnda Stationsanpassningar) ovan skall gälla under förutsättning att TeliaSonera inte kan visa att objektivt godtagbara skäl gör det tekniskt, ekonomiskt eller säkerhetsmässigt omöjligt att genomföra åtgärderna.

PTS bedömning

TeliaSonera har en skyldighet att på rimlig begäran ge andra operatörer tillträde till konventionella abonnentledningar och tillhörande installationer.¹¹ Skyldigheten att tillgodose varje rimlig begäran omfattar även stationsanpassningar.¹² För tillträdet skall TeliaSonera tillämpa kostnadsorienterad ersättning enligt kostnadsredovisningsprincipen LRIC. Prissättningen för tillträdet skall ske med utgångspunkt i hybridmodellen och den av PTS framtagna prismetoden.

En stationsanpassning är en åtgärd som syftar till att frigöra ytterligare kapacitet för att ge andra operatörer tillträde till accessnätet genom LLUB.

Sådana stationsanpassningar skulle typiskt sett kunna omfatta åtgärder som att TeliaSonera skall utreda möjligheten att frigöra yta, inplacera annan storlek på skåp, ny kabelstege och att rasera kablage för att frigöra plats, utbyggnad av befintligt korskopplingsstativ och trådgata för mellan kopplingstråd, packning eller omdisponering av befintliga plintar i korskoppling, utbyggnad med ny korskopplingsrad, etablera kabelvägar för kraft, utöka/byta strömförsörjningssystem 48V, öka kapacitet för batteribackup, bygga ut kyla/ventilation. De åtgärder som upptas i avgörandet punkterna 1 a-d skulle således typiskt sett kunna omfattas av TeliaSoneras skyldighet att tillgodose rimlig begäran om tillträde.

Skyldighetsbeslutet innefattar en begränsning i de fall där helt ny lokal nätverksinfrastruktur skulle krävas för att tillgodose en operatörs begäran. I sådana fall är begäran inte att anse som rimlig i den mening som Skyldighetsbeslutet avser.

Det är dock viktigt att notera att vad som kan betraktas som en rimlig begäran beror på omständigheterna i det enskilda fallet. Exempel på begäran som inte kan betraktas som rimlig är ifall en begäran skulle innebära att TeliaSonera för att uppfylla den nödgas vidta åtgärder i strid med andra tillämpliga bestämmelser.

¹¹ Se vidare avgörandet punkten 1 i Skyldighetsbeslutet samt skälen sid. 9ff (punkten 4.1.1.)

¹² Se PTS uttalande av den 20 april 2006 avseende kostnadsersättningar för stationsanpassningar, sid. 2 fjärde stycket.

För det fall TeliaSonera inte tillgodose en begäran från B2B om tillträde åligger det TeliaSonera att utan dröjsmål underrätta B2B om de objektivt godtagbara skälen som finns för att begäran inte tillgodoses. Det åligger TeliaSonera att visa att samtliga rimliga möjligheter att tillgodose en begäran är uttömda.

En begäran att vidta de aktuella stationsanpassningarna är förvisso, som tidigare anförts, typiskt sett att anse som rimlig. TeliaSonera har emellertid enligt Skyldighetsbeslutet rätt till kostnadsorienterad prissättning enligt kostnadsredovisningsprincipen LRIC för Stationsanpassningarna. Detta eftersom TeliaSonera i annat fall skulle bli utan erforderlig kompensation för de anpassningsåtgärder som bolaget är skyldigt att utföra. Som PTS återkommer till i det följande skall prissättningen för tillträdet ske med utgångspunkt i hybridmodellen och den av PTS framtagna prismetoden. Eftersom hybridmodellen inte inkluderar kostnader för stationsanpassning är det PTS uppfattning att de kostnader som uppstår i samband med stationsanpassning skall beräknas i enlighet med de principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden, d.v.s. approximation av en effektiv operatörs kostnader under konkurrensmässiga förhållanden.

B2Bs yrkande skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, avslås. B2Bs yrkande om det åligger TeliaSonera att visa att samtliga rimliga möjligheter att tillgodose en begäran är uttömda skall dock bifallas.

2. *B2B yrkar att PTS fastställer, för det fall myndigheten – i strid med B2Bs förstahandsinställning – skulle finna att en eller fler av de åtgärder som avses i punkterna a-d helt eller delvis visserligen omfattas av Skyldighetsbeslutet men att TeliaSonera är berättigat till särskild ersättning i viss utsträckning,*

att TeliaSonera är berättigat till ersättning endast för relevanta kostnader enligt principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden

PTS bedömning

Hybridmodellen har utvecklats för att bestämma prisnivåer vid vilka TeliaSonera ersätts för de kostnader bolaget har för att erbjuda hyra av befintlig kapacitet i det nät som modellen kostnadsberäknar, d.v.s. ett nytt nät med samma prestanda som det befintliga kopparnätet. Sådana kostnadsposter som ersätts av LRIC-priser är t.ex. engångsavgifter i form av etableringsavgift, uppsättning av skåp, stationskabel samt kvartalsavgifter av skåp, kopplingsplint, kraft, kyla och ventilation.

Kyla ingår som ett exempel i LRIC-hyran, men PTS vill tydliggöra att endast hyra av existerande kapacitet avses. I den mån utökning av kylningskapacitet krävs (efter det att uttrangerad utrustning rensats bort) bör kostnaderna för detta fördelas mellan de operatörer (inklusive i förekommande fall TeliaSonera) som drar nytta av att anpassningsåtgärden genomförs. Samma princip gäller för de andra posterna som ingår i LRIC-priserna.

LRIC-modellen kostnadsberäknar nedanstående samlokaliseringstjänster för samlokalisering med TeliaSonerans befintliga anläggningar:

Co-location services		
Service, SEK	Installation	Quarterly cost
Location of equipment		
Installation fee	2 432	
Mounting (set-up) of SMP rack	9 264	
Mounting (set-up) of operator owned rack	2 187	
Station wiring		
Installation of first copper cable (<= 50m)	13 394	
Installation of first copper cable (51-100m)	15 615	
Installation of additional copper cable (<= 50m)	5 603	
Installation of additional copper cable (51-100m)	7 824	
Placing		
1/4 Rack space		364
2/4 Rack space		769
3/4 Rack space		1 153
4/4 Rack space		1 538
Operator owned copper		175
Operator owned opto cable		175
Connection plinth at SMP cabinet (DP)		31
Power, cooling and ventilation		
1-250 watt		817
251-500 watt		1634
501-750 watt		2452
751-1000 watt		3269

För tillträdet skall TeliaSonera alltså tillämpa kostnadsorienterad prissättning enligt kostnadsredovisningsprincipen LRIC. Prissättningen för tillträdet skall vidare ske med utgångspunkt i hybridmodellen och den av PTS framtagna prismetoden. Eftersom hybridmodellen inte inkluderar kostnader för stationsanpassning är det PTS uppfattning att de kostnader som uppstår i samband med stationsanpassning skall beräknas i enlighet med de principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden, d.v.s. approximation av en effektiv operatörs kostnader under konkurrensmässiga förhållanden.

PTS anser sammanfattningsvis att TeliaSonera är berättigat till ersättning för relevanta kostnader enligt principerna för LRIC-metoden för stationsanpassningar som uppstår då det är nödvändigt att skapa ytterligare kapacitet i syfte att bereda LLUB-tillträde.

I det aktuella ärendet är det fråga om ersättning för en begärd utökning och anpassning av den befintliga kapaciteten. De åtgärder B2B hänvisar till utgör anpassning av telestation/tillskapande av ny kapacitet och innefattas därmed inte i de kostnader som ersätts av LRIC-priser beräknade enligt hybridmodellen och prismetoden. Att TeliaSonera får särskild ersättning, utöver LRIC-priserna, för sådana anpassningsåtgärder vilka medför en utökning eller anpassning av den befintliga kapaciteten ger rätt investeringsincitament samt påverkar inte TeliaSoneras vilja att vidta anpassningar vilket är betydelsefullt för marknadsutvecklingen.

I den mån TeliaSonera får ersättning för hyra av befintlig kapacitet genom LRIC-priser, kan TeliaSonera inte påräkna ytterligare ersättning för samma kapacitet. I den mån B2B har delfinansierat investeringar för ny kapacitet skall bolaget inte dessutom behöva betala avskrivningskostnader för samma investeringar till TeliaSonera. Däremot skall de ytterligare kostnader som uppstår i samband med anpassningar och utbyggnad av kapaciteten fördelas mellan de operatörer som drar nytta av att anpassningsåtgärden genomförs vilket i förekommande fall även kan inkludera TeliaSonera.

Kvarlämnad utrustning som måste saneras eller städas bort för att tillgodose samlokalisering operatörs behov ger upphov till nya kostnader. Kopparkablar och annan kvarlämnad utrustning har med tiden minskat det tillgängliga utrymmet i telestationen. I viss utsträckning måste de kostnader som aktualiseras av

stationsanpassningen betraktas som upplupna, d.v.s. de bör anses täckta genom de intäkter som den aktuella utrangerade utrustningen en gång har genererat. I andra fall kan kostnaden förmodligen betraktas som helt hänförlig till tillträdet, d.v.s. nedmontering och borttagande skulle aldrig ha behövts ens på lång sikt om inte tillträdet hade beställts. Vad gäller kostnader för sanering och nedmontering av utrangerad utrustning initieras åtgärden visserligen av att en operatör begär tillträde men har föranletts av att TeliaSonera har underlåtit att tidigare frigöra denna kapacitet.

Att PTS för varje enskild station och varje enskilt tillfälle skulle beräkna en fullständigt korrekt och oantastlig kostnadsfördelning för *saneringskostnader* vore orimligt, då detta skulle ställa enorma krav på inhämtning av information och redovisning av TeliaSoneras, samlokalisering operatörers och potentiellt intresserade operatörers behov och planer. Av stor vikt är därför i detta skede att skapa en enkel modell som ger förutsägbarhet och möjliggör en effektiv planering för samlokalisering operatörer liksom för TeliaSonera.

PTS uppfattning är att en kostnadsfördelning skulle uppfylla dessa kriterier om den utformas så att kostnaden för sanering och nedmontering av utrangerad utrustning fördelas på TeliaSonera med 50% och på övriga samlokalisering operatörer med 50%, medan övriga kostnader för stationsanpassningar fördelas mellan de samlokalisering operatörerna (inklusive i förekommande fall TeliaSonera) utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.

Denna fördelning innebär att TeliaSonera har ett tydligt incitament att fortsätta ställa krav på kostnadseffektivitet och riskfördelning i relation till sina entreprenörer och samtidigt fördelas kostnaderna på ett transparent och förutsägbart sätt.

Kostnader för bortforsling och omhändertagande av utrangerad materiel är emellertid inte hänförliga till begäran om tillträde och skall därför bäras av TeliaSonera självt. Även eventuella intäkter för restvärden skall tillfalla TeliaSonera.

En anläggning som inom en snar framtid ändå skulle ha bytts bör TeliaSonera själv stå för. Endast i det fall då den nya anläggningens kapacitet i detta fall inte är tillräcklig bör kostnaden för den nya kapacitet fördelas mellan de operatörer (i förekommande fall även TeliaSonera) som drar nytta av den utförda anpassningsåtgärden.

B2Bs yrkande skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, bifallas.

3. *B2B yrkar att TeliaSoneras rätt till sådan ersättning förutsätter att TeliaSonera i varje enskilt fall till B2B redovisar allt relevant underlag, i form av utredningar över nödvändiga stationsanpassningar, kostnadsberäkningar och fakturor (exempelvis fakturor från underleverantörer, entreprenörer etc.) på en så detaljerad nivå att det klart går att bedöma om kostnaderna är skäliga och avser nödvändiga anpassningar.*

PTS bedömning

I Skyldighetsbeslutet på sid. 21n anføres att "I det fall en begäran kräver en offert från TeliaSonera skall offerten utformas tillräckligt specificerat för att andra operatörer inte åläggs att betala för faciliteter som inte är nödvändiga och för att andra operatörer skall ha en möjlighet att bedöma rimligheten i erbjudandet. Av offerten skall leveranstid, och den ersättning som utgår till beställaren om leveranstiden inte kan uppfyllas, framgå. PTS anser därför att allt relevant underlag, i form av utredningar över nödvändiga stationsanpassningar, kostnadsberäkningar och fakturor (exempelvis fakturor från underleverantörer, entreprenörer etc. skall redovisas för berörda parter på en så detaljerad nivå att det klart går att bedöma om kostnaderna är skäliga och avser nödvändiga anpassningar.

Det åligger därmed TeliaSonera att i varje enskilt fall till B2B öppet redovisa allt relevant underlag, i form av utredningar över nödvändiga stationsanpassningar, kostnadsberäkningar och fakturor (exempelvis fakturor från underleverantörer, entreprenörer etc.) på en så detaljerad nivå att det klart går att bedöma om kostnaderna är skäliga och avser nödvändiga anpassningar.

B2Bs yrkande skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, bifallas.

4. *B2B yrkar vidare att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera*

att samråda med B2B i samband med att TeliaSonera fattar beslut om nybyggnad eller utbyggnad av telestationer samt erbjuda B2B tillträde till sådan ny kapacitet som skapas genom utbyggnad eller nybyggnad i den turordning som förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera.

PTS bedömning

Skyldighetsbeslutet medför inte någon skyldighet för TeliaSonera att samråda med andra parter inför beslut om nyetablering eller utbyggnad av telestationer. Därmed kan inte heller gamla förfrågningar om tillträde som inkommit till TeliaSonera före nyetablering eller utbyggnad ge en operatör företräde när kapacitet i ett senare skede blir tillgängligt genom en utbyggnad eller nyetablering av telestation (kösystem).

Helt ny infrastruktur omfattas, som tidigare anförts, inte av Skyldighetsbeslutet. En viss utbyggnad kan dock i det enskilda fallet omfattas av Skyldighetsbeslutet. I sådana fall blir vad PTS anför om samråd i samband med att kapacitet frigörs i befintliga telestationer tillämpligt, se nedan punkten 5.

När ny kapacitet blir tillgänglig efter en nyetablering eller utbyggnad är det av stor vikt att alla intresserade aktörer får information.

PTS erinrar om att skyldigheten om icke-diskriminering innebär att förfrågningar om tillträde som är betrakta som rimliga i Skyldighetsbeslutets mening skall behandlas i den turordning de inkommit.

B2Bs yrkanden skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, avslås.

5. B2B yrkar att TeliaSonera skall samråda med B2B i samband med att kapacitet frigörs i befintliga telestationer samt erbjuda B2B tillträde till sådan kapacitet i den turordning som förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera.

PTS bedömning

Det är av vikt att alla intresserade aktörer har åtkomst till samma information om tillgänglig nytillkommen kapacitet. Utöver den beställning av ytterligare kapacitet som föranlett stationsanpassningen, skall övriga intresserade operatörer ha möjlighet att beställa den nytillkomna kapacitet som uppstår vid en stationsanpassning.

Icke-diskrimineringskyldigheten som TeliaSonera är skyldigt att följa innebär bl.a. att bolaget är förhindrat att agera på ett sätt som exkluderar andra operatörer eller att en köpare av grossistprodukten otillbörligt särbehandlas i förhållande till andra köpare eller i förhållande till verksamheter inom TeliaSoneras koncern som verkar på motsvarande segment som externa köpare. I det här sammanhanget medför icke-diskrimineringskyldigheten att rimliga förfrågningar skall behandlas i den turordning de inkommit.

När en förfrågan om tillträde leder till att utredning av viss omfattning erbjuds skall samtliga potentiella intressenter – inklusive verksamheter inom TeliaSonera koncern som verkar på motsvarande segment som externa köpare – samtidigt och på samma sätt informeras om detta och erbjudas att ta del av utredningen samt därpå följande arbete. Härvid inbjuds intressenterna att anmäla intresse och vilken kapacitet bolagen tror sig behöva. Efter denna förfrågning vidtar utredningen. Intresserade operatörer måste även ges möjlighet att påverka utredningen och lämna förslag till alternativa åtgärder efter att ha fått möjlighet till besök på den aktuella stationen. Utredningen skall därefter dokumenteras och kommuniceras med bilagor till samlokalisering operatör, tillsammans med en motivering av rekommenderad åtgärd baserad på objektiva och uppföljningsbara kriterier, såsom minimering av sammanlagd anpassningskostnad för TeliaSonera och samlokalisering operatörer. Minst två alternativ bör utvärderas, redovisas och kommuniceras i utredningsmaterialet.

Efter utredningen måste intressenterna utifrån utredningens kostnadsuppskattningar och rekommenderade alternativ bestämma sig för att delta eller inte i samarbetet och sedan vidtar en upphandlingsprocess där offerter inhämtas från tänkbara entreprenörer för stationsanpassningen. Inhämtade offerter redovisas sedan för intressenterna, inklusive en specificering av TeliaSoneras egna unika kostnader som avräknas stationsanpassningen (det kan t.ex. röra sig om situationer där reinvestering skulle ha skett inom snar framtid). Anpassningen av stationen påbörjas efter svarsfrist för samtliga intressenter.

TeliaSonera erbjuder från 1 mars 2006 utredning i de fall där en begäran om samlokalisering kräver någon form av stationsanpassning. Vid utredning av viss omfattning skall samråd ske enligt ovan. Mot bakgrund härav och under förutsättning att information om kapacitet som blir tillgänglig kommuniceras till samtliga potentiella intressenter samtidigt och inkommande intresseanmälningar därefter behandlas i inkommandeordning torde ett kösystem, enligt PTS uppfattning, bli överflödigt.

B2Bs yrkanden skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, bifallas utom såvitt det avser kösystem.

B2Bs specifika yrkanden rörande telestationen Hässelby LX

6. *B2B yrkar att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera att genomföra den Stationsanpassning av telestationen Hässelby LX som TeliaSonera offererat den 23 november 2005 och att TeliaSonera inte har rätt att ta ut särskild ersättning för Stationsanpassningen.*

PTS bedömning

TeliaSonera har, som tidigare nämnts, en skyldighet att på rimlig begäran ge andra operatörer tillträde till konventionella abonnentledningar och tillhörande installationer. Skyldigheten att tillgodose varje rimlig begäran omfattar även stationsanpassningar.¹³ För tillträdet skall TeliaSonera tillämpa kostnadsorienterad ersättning enligt kostnadsredovisningsprincipen LRIC. Prissättningen för tillträdet skall ske med utgångspunkt i hybridmodellen och den av PTS framtagna prismetoden.

En stationsanpassning är en åtgärd som syftar till att frigöra ytterligare kapacitet för att ge andra operatörer tillträde till accessnätet genom LLUB.

Den stationsanpassning av telestationen Hässelby LX som TeliaSonera offererat den 23 november 2005 omfattas av TeliaSonerans skyldighet att tillgodose varje rimlig begäran om tillträde.

I det aktuella ärendet diskuteras ersättning för en utökning och anpassning av den befintliga kapaciteten. De åtgärder B2B hänvisar till utgör anpassning av station/tillskapande av ny kapacitet och innefattas därmed inte i de kostnader som ersätts av LRIC-priser beräknade enligt hybridmodellen och prismetoden. TeliaSonera har därför rätt att ta ut särskild ersättning för Stationsanpassningarna. Detta eftersom TeliaSonera i annat fall skulle bli utan erforderlig kompensation för de anpassningsåtgärder som bolaget är skyldigt att utföra. Som PTS återkommer till i det följande skall prissättningen för tillträdet ske med utgångspunkt i hybridmodellen och den av PTS framtagna prismetoden. Eftersom hybridmodellen inte inkluderar kostnader för stationsanpassning är det PTS uppfattning att de kostnader som uppstår i samband med stationsanpassning skall beräknas i enlighet med de principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden, d.v.s. approximation av en effektiv operatörs kostnader under konkurrensmässiga förhållanden.

B2Bs yrkande om att TeliaSonera Network Sales AB är skyldigt att genomföra den stationsanpassning av telestationen Hässelby LX som TeliaSonera offererat den 23 november 2005 skall därmed bifallas och B2Bs yrkande om att TeliaSonera

¹³ Se PTS uttalande av den 20 april 2006 avseende kostnadsersättningar för stationsanpassningar sid. 2 fjärde stycket.

Network Sales AB inte har rätt att ta ut särskild ersättning för den aktuella stationsanpassningen skall därmed avslås.

7. *B2B yrkar att PTS fastställer, för det fall myndigheten – i strid med B2Bs förstahandsinställning – skulle finna att en eller fler av de anpassningsåtgärder som avses i TeliaSoneras offert den 23 november 2005 avseende telestationen Hässelby LX visserligen omfattas av Skyldighetsbeslutet, men att TeliaSonera är berättigat till särskild ersättning i viss utsträckning.*

att TeliaSonera är berättigat till ersättning endast för relevanta kostnader enligt principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden

PTS bedömning

TeliaSonera är för de aktuella anpassningsåtgärderna berättigat till ersättning endast för relevanta kostnader enligt principer som så långt som möjligt motsvarar de som tillämpas enligt LRIC-metoden. I den mån TeliaSonera får ersättning för hyra av befintlig kapacitet genom LRIC-priser, kan TeliaSonera inte påräkna ytterligare ersättning för samma kapacitet. I den mån B2B har delfinansierat investeringar för ny kapacitet skall bolaget inte dessutom till TeliaSonera behöva betala avskrivningskostnader för samma investering.

Vad gäller sanering och nedmontering av utrangerad utrustning är det av stor vikt att skapa en enkel princip för kostnadsfördelning som ger förutsägbarhet och möjliggör en effektiv planering för samlokalisering operatörer liksom för TeliaSonera. Aktiviteten initieras visserligen av att en operatör har begärt tillträde men har föranletts av att TeliaSonera har underlåtit att tidigare frigöra denna kapacitet.

PTS uppfattning är att en kostnadsfördelning skulle uppfylla dessa kriterier om den utformas så att kostnaden för sanering och nedmontering av utrangerad utrustning fördelas på TeliaSonera med 50% och på övriga samlokalisering operatörer med 50%, medan övriga kostnader för stationsanpassningar fördelas mellan de samlokalisering operatörerna (inklusive i förekommande fall TeliaSonera) utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet. Kostnader för bortforsling och omhändertagande av materiel skall bäras av TeliaSonera och eventuella intäkter för restvärden skall tillfalla bolaget.

Denna fördelning innebär att TeliaSonera har ett tydligt incitament att fortsätta ställa krav på kostnadseffektivitet och riskfördelning i relation till sina entreprenörer samtidigt som kostnaderna fördelas på ett transparent och förutsägbart sätt.

I fallet telestationen Hässelby LX innebär det ovanstående att de kostnader TeliaSonera uppgett för åtgärder i tekniksalen skall fördelas på B2B enligt följande:

Tabell 1

Åtgärd	Andel B2B (beräknat på fyra samlokalisering operatörer)
Sanering kabelväg och rasing tillhörande utrustning	$50\% / 4 = 12,5\% = 24\ 287,50$
Sanering & omkoppling förbindelser inklusive avdefiniering och nedkoppling av utrustning	$50\% / 4 = 12,5\% = 10\ 000$
Kundutrustning för omkopplande av förbindelser till andra system	4 000
Komplettering Krone-hållare i befintligt KK	3 000
Nytt KK 801	16 000
Smide, kabelstegar och trådvägar	6 000
Ändring och komplettering av belysning och el	1 400
Administration eget arbete och projektering	8 600
Tillägg merkostnad enligt schablon	6 450
Totalt	79 738

8. B2B yrkar att TeliaSoneras rätt till sådan ersättning avseende Hässelby LX förutsätter att TeliaSonera i varje enskilt fall till B2B redovisar allt relevant underlag, i form av utredningar över nödvändiga stationsanpassningar, kostnadsberäkningar och fakturor (exempelvis fakturor från underleverantörer, entreprenörer etc.) på en så detaljerad nivå att det klart går att bedöma om kostnaderna är skäliga och avser nödvändiga anpassningar.

PTS bedömning

I fallet Hässelby LX har PTS begärt in relevant och för offerten bakomliggande underlag från TeliaSonera. Det har t.ex. rört sig om en rapport, fakturor från underleverantörer, entreprenörer etc. PTS bedömer att det utifrån det underlag som inhämtats och kommunicerats med B2B i det här ärendet klart går att bedöma att de offererade kostnaderna är skäliga samt avser nödvändiga anpassningar.

B2Bs yrkande skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, bifallas.

9. B2B yrkar att PTS utreder huruvida de offererade kostnaderna avseende Hässelby LX överensstämmer med PTS krav

samt att om PTS utredning så föranleder fastställer det pris TeliaSonera har rätt till för anpassningen av Hässelby LX, givet att det är lägre än det av TeliaSonera offererade priset.

PTS bedömning

Utöver fördelningen av kostnader för sanering och nedmontering av uttrangerad utrustning har PTS vid granskning av inlämnat underlag i vart fall inte kunnat konstatera några kostnadsunderlag såsom uppenbart orimliga.

PTS fastställer ovan det pris TeliaSonera har rätt till av B2B för den offererade stationsanpassningen av Hässelby LX, se tabell 1.

10. B2B yrkar vidare att PTS fastställer att de skyldigheter som anges i punkterna 1-3 i Skyldighetsbeslutet innefattar skyldighet för TeliaSonera

att samråda med övriga operatörer i samband med att TeliaSonera fattar beslut om nybyggnad eller utbyggnad av telestationen Hässelby LX samt erbjuda övriga operatörer tillträde till sådan ny kapacitet som skapas genom nybyggnation av en helt ny telestation för samma eller delvis samma upptagningsområde eller utbyggnad av telestationen Hässelby LX i den turordning förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera.

PTS bedömning

Skyldighetsbeslutet medför inte någon skyldighet för TeliaSonera att samråda med andra parter inför beslut om nyetablering eller utbyggnad av telestationer. Därmed kan inte heller gamla förfrågningar om tillträde som inkommit till TeliaSonera före nyetablering eller utbyggnad ge en operatör företräde när kapacitet i ett senare skede blir tillgängligt genom en utbyggnad eller nyetablering av telestation (kösystem).

Helt ny infrastruktur omfattas, som tidigare anförts, inte av Skyldighetsbeslutet. En viss utbyggnad kan dock i det enskilda fallet omfattas av Skyldighetsbeslutet. I sådana fall blir vad PTS anför om samråd i samband med att kapacitet frigörs i befintliga telestationer tillämpligt, se nedan punkten 11.

När ny kapacitet blir tillgänglig efter en nyetablering eller utbyggnad är det av stor vikt att alla intresserade aktörer får information.

PTS erinrar om att skyldigheten om icke-diskriminering innebär att förfrågningar om tillträde skall behandlas i den turordning de inkommit.

B2Bs yrkande skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, avslås.

11. B2B yrkar att TeliaSonera skall samråda med B2B i samband med att kapacitet frigörs i telestationen Hässelby TX samt erbjuda övriga operatörer tillträde till sådan kapacitet i den turordning förfrågningar om tillträde eller samlokalisering inkommit till TeliaSonera.

PTS bedömning

Det är av vikt att alla intresserade aktörer har åtkomst till samma information om tillgänglig nytillkommen kapacitet. Utöver den beställning av ytterligare kapacitet som föranlett stationsanpassningen skall övriga intresserade operatörer ha möjlighet att beställa den nytillkomna kapacitet som uppstår vid en stationsanpassning.

Icke-diskrimineringskyldigheten som TeliaSonera är skyldigt att följa innebär bl.a. att bolaget är förhindrat att agera på ett sätt som exkluderar andra operatörer eller att en köpare av grossistprodukten otillbörligt särbehandlas i förhållande till andra köpare eller i förhållande till verksamheter inom TeliaSonera koncern som verkar på motsvarande segment som externa köpare. I det här ärendet medför icke-diskrimineringskyldigheten att rimliga förfrågningar skall behandlas i den turordning de inkommit.

När en förfrågan om tillträde leder till att utredning av viss omfattning erbjuds skall samtliga potentiella intressenter – inklusive verksamheter inom TeliaSonera koncern som verkar på motsvarande segment som externa köpare – samtidigt och på samma sätt informeras om detta och erbjudas att ta del av utredningen samt därpå följande arbete. Härvid inbjuds intressenterna att anmäla intresse och vilken kapacitet bolagen tror sig behöva. Efter denna förfrågning vidtar utredningen. Intresserade operatörer måste även ges möjlighet att påverka utredningen och lämna förslag till alternativa åtgärder efter att ha fått möjlighet till besök på den aktuella stationen. Utredningen skall därefter dokumenteras och kommuniceras med bilagor till samlokalisering operatör, tillsammans med en motivering av rekommenderad åtgärd baserad på objektiva och uppföljningsbara kriterier, såsom minimering av sammanlagd anpassningskostnad för TeliaSonera och samlokalisering operatörer. Minst två alternativ bör utvärderas, redovisas och kommuniceras i utredningsmaterialet.

Efter utredningen måste intressenterna utifrån utredningens kostnadsuppskattningar och rekommenderade alternativ bestämma sig för att delta eller inte i samarbetet, och sedan vidtar en upphandlingsprocess där offerter inhämtas från tänkbara entreprenörer för stationsanpassningen.

Inhämtade offerter redovisas sedan för intressenterna, inklusive en specificering av TeliaSoneras egna unika kostnader som avräknas stationsanpassningen (det kan t.ex. röra sig om situationer där reinvestering skulle ha skett inom snar framtid). Anpassningen av stationen påbörjas efter svarsfrist för samtliga intressenter.

TeliaSonera erbjuder från 1 mars 2006 utredning i de fall där en begäran om samlokalisering kräver någon form av stationsanpassning. Vid utredning av viss omfattning skall samråd ske enligt ovan. Mot bakgrund härav och under förutsättning att information om kapacitet som blir tillgänglig kommuniceras till samtliga potentiella intressenter samtidigt och inkommande intresseanmälningar därefter behandlas i inkommandeordning torde ett kösystem, enligt PTS uppfattning, bli överflödigt.

B2Bs yrkanden skall därmed, mot bakgrund av vad som anförts ovan, bifallas utom såvitt det avser kösystem.

PTS övergår härmed till att pröva TeliaSoneras yrkande.

TeliaSoneras yrkande

I den mån PTS skulle, helt eller delvis, bifalla alla eller något av de generella eller specifika yrkandena om samråd- och kösystem för ny och befintlig kapacitet yrkar TeliaSonera för egen

del att PTS skall fastställa att B2B är skyldigt att betala ersättning till TeliaSonera för de åtgärder som TeliaSonera åläggs att vidta.

PTS har avslagit B2Bs yrkande om kösystem. TeliaSoneras skyldighet avseende icke-diskriminering innebär att förfrågningar skall behandlas i den ordning de inkommit. Efterlevnaden av denna icke-diskrimineringskyldighet torde inte innebära några tillkommande kostnader för TeliaSonera och berättigar inte heller till särskild ersättning.

Förfarandet med samråd i samband med att utredning av viss omfattning erbjuds för att frigöra kapacitet i befintliga stationer och i Hässelby LX kan i förekommande fall berättiga TeliaSonera till särskild ersättning för relevanta administrativa kostnader som så långt som möjligt överensstämmer med principer som tillämpas inom LRIC-metoden. Vad gäller den aktuella stationsanpassningen i Hässelby LX har TeliaSonera emellertid redan tagit ut en administrativ avgift, varför några ytterligare kostnader inte torde vara aktuella i detta fall.

TeliaSoneras yrkande skall därmed, mot bakgrund av vad anförts ovan, bifallas på så sätt att TeliaSonera av B2B har rätt till ersättning för relevanta administrativa kostnader som så långt som möjligt överensstämmer med principer som tillämpas enligt LRIC-metoden.

Underrättelse om överklagande

Beslutet kan överklagas hos Länsrätten i Stockholms län, se bilaga 1.

Marianne Treschow
Generaldirektör

Beslutet har fattats av generaldirektören Marianne Treschow. I ärendets slutliga handläggning har även enhetschefen Tord Pettersson samt verksamhetsjuristen Peter Sigurdson (föredragande) deltagit.

UNDERRÄTTELSE OM ÖVERKLAGANDE

Om Ni vill överklaga detta beslut skall Ni skriva till Länsrätten i Stockholms län. Brevet skall dock sändas till Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm.

Tala om i brevet vilket beslut Ni överklagar genom att ange beslutets nummer. Tala också om vilken ändring av beslutet Ni vill ha. Brevet skall skrivas under.

Post- och telestyrelsen måste ha fått Ert överklagande inom tre veckor från den dag Ni fått del av beslutet. Annars kan överklagandet inte prövas.

Post- och telestyrelsen sänder överklagandet vidare till länsrätten för prövning om Post- och telestyrelsen inte själv ändrar beslutet på det sätt Ni begärt.

Om något är oklart kan Ni vända Er till Post- och telestyrelsen.